

Liikuntapolitiikka/tilannekuva/liikunnallinen elämäntapa

- Suomalaiset liikkuvat terveytensä kannalta liian vähän. Liikkumattomuus aiheuttaa vuosittain yli 3 miljardin kustannukset ja lisää väestön riskiä kansansairauksiin kuten 2- tyypin diabetekseen ja sydänsairauksiin. Liikunta edesauttaa myös mielen hyvinvointia sekä toiminta- ja työkykyä.
- Liikunnallisen elämäntavan edistämisen tavoitteet on asetettu liikuntalaissa. Tavoitteina on edistää eri väestöryhmien mahdollisuuksia liikkua ja harrastaa liikuntaa, väestön hyvinvointia ja terveyttä, fyysisen toimintakyvyn ylläpitämistä ja parantamista sekä lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä.
- Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittaman ja johtaman valtakunnallisen liikunnan edistämiskokonaisuuden eli **Liikkuvien** avulla edistetään liikunnallista elämäntapaa eri ikä- ja väestöryhmissä. Ohjelmakokonaisuuteen kuuluvat Liikkuva perhe-, Liikkuva varhaiskasvatus-, Liikkuva koulu-, Liikkuva opiskelu-, Liikkuva aikuinen- ja Ikiliikkuja-ohjelmat.

Liikuntapolitiikka/tilannekuva/huippu-urheilu

- Huippu-urheilu on tärkeä osa suomalaista liikunta- ja viihdekulttuuria. Lajiliitot ja seurat vastaavat eri urheilulajien urheilutoiminnan kokonaisuudesta. Lajiliitot painottavat toiminnassaan huippu-urheilun kehittämistä. Kansainvälinen huippu-urheilu on yhä ammattimaisempaa ja markkinaehtoisempaa. Eettisesti kestävä huippu-urheilu vaatii jatkuvia ponnisteluja.
- OKM:n suora tuki kohdentuu huippu-urheilulle ensisijaisesti Suomen Olympiakomitealle ja sen huippu-urheiluyksikölle. Huippu-urheiluyksikön suoran tuen lisäksi huippu-urheiluyksikkö allokoi lajiliittojen käyttöön ministeriön Olympiakomitealle vuosittain myöntämän huippu-urheilun tehostamistuen. OKM päättää ja jakaa huippu-urheiluyksikön esityksestä myös valtion verottomat urheilija-apurahat kesä- ja talvilajeissa.
- Vuonna 2022 OKM tilasi laajan, kansallisista ja kansainvälisistä tutkijoista koostuneen arviointiryhmän raportin suomalaisen huippu-urheilun tilasta ja tulevaisuuden kehitysnäkymistä. Raportti sisälsi lukuisia kehittämissuhteita, joiden toimeenpanosta vastaavat ministeriö, Olympiakomitea ja muut huippu-urheilutoimijat, kukin oman roolinsa puitteissa.

Liikuntapolitiikka/tilannekuva/liikuntapaikkarakentaminen

- OKM luo edellytyksiä liikunnan ja urheilun harrastamiseen avustamalla ja ohjaamalla liikuntapaikkarakentamista. LPRssa on huomioitava ikä- ja väestörakenteen muutokset sekä muutokset liikuntaharrastusmieltymyksissä. LPRn edistäminen alkaa yhdyskuntasuunnittelusta ja kaavoituksesta, näissä molemmissa ensisijainen vastuu on kunnilla.
- LPR on linjattu Liikuntapaikkarakentamisen suunta -asiakirjalla. Valtion talousarvioon otetaan vuosittain määräraha avustusten myöntämiseksi liikuntapaikkojen ja niihin liittyvien vapaa-aikatilojen perustamishankkeisiin.

Liikuntapolitiikka/tilannekuva/eettiset kysymykset

- Eettiset kysymykset ja eettisesti kestävä liikunta- ja urheilupolitiikka ovat vahvasti esillä kaikilla toimialan lohkoilla.
- Epäasiallisen käytöksen ehkäisyyn ja puuttumiseen liittyen OKM on tehnyt viime vuosina urheilutoimijoiden kanssa tiivistä yhteistyötä ja tarvittaessa pyytänyt selvityksiä. OKM on myös tukenut hankkeita, kuten Ihmisoikeusliiton koulutus- ja tiedotushanketta ja MIELI ry:n hanketta urheilu ympäristön kehittämisestä sekä aiheesta tehtävää tutkimusta. OKM rahoittaa Väestöliiton ja urheiluyhteisön **Et ole yksin – palvelua** kiusaamista, häirintää ja epäasiallista käytöstä kokeneille urheilun harrastajille ja heidän läheisilleen.
- LV on uudistanut **järjestöjen yleisavustuksen avustuskriteerit** 2017-2022. Vuodesta 2021 lähtien ns. vastuullisuuskriteerien osuus on +-15% avustuksen määrästä. **Vastuullisuuskriteeristö** sisältää viisi osa- aluetta: tasa-arvo ja yhdenvertaisuus, turvallinen toimintaympäristö, hyvä hallinto, antidoping ja kestävä kehitys (erit. ympäristökestävyys). Harkinnassa huomioidaan mm. järjestöjen sääntöjen (ml. kurinpito) sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien (ml. häirinnän, syrjinnän ja epäasiallisen kohtelun ehkäisy ja puuttuminen) laatu. LV on lisännyt yhteiskuntavastuun huomioinnin osuutta liikuntaa edistävien järjestöjen avustusta harkittaessa.

Liikuntapolitiikka/tilannekuva/eettiset kysymykset

- OKM:n urheilun eettisten asioiden neuvottelukunta on antanut kannanotot mm. lasten ja nuorten suojelua seksuaalisesta häirinnästä ja kaltoinkohtelusta urheilussa sekä terveellisestä ja turvallisesta valmennuksesta. Lisäksi neuvottelukunnan asialistalla ovat olleet mm. lasten ja nuorten urheilijoiden mielenterveys, urheilijoiden äänen kuuluminen urheilun päätöksenteossa, transsukupuolisten urheilijoiden asema, urheilun ympäristövastuu, lasten oikeudet ja korruptio suomalaisessa urheilussa.